

DANIEL SIKORA

KORMORAAN

DE NIEUWE
TONEELBIBLIOTHEEK

I.

de kormoraan

das pas een beest

een vogel

zo groot

vleugels met een spanwijdte

van 121 tot 149 cm

met aan zijn poten aan t eind

van die weerhaken

echt een beest van een vogel

met glimmende veren

die als schubben over zijn lijf liggen

leeft vooral in t oostblok en

daar zweeft hij boven

de landerijen

bossen

meren

en rivieren

van polen

hongarije

bulgarije

en roemenië

das een roofvogel die leeft van vissen

dan zit die kormoraan in t water

van een rivier of een meer
en kijkt zonder bewegen
over t wateroppervlak
opeens spreidt die zijn vleugels
en schiet vooruit
flats het water in
tot een diepte van
1 tot 9 meter
hoewel er in de bodensee metingen zijn tot
63 meter
en dan pakt m die vis met zijn gekromde snavel
zwemt naar t oppervlak en met grote
vleugelslagen
vliegt die naar een tak om die vis op te eten

ik liep twee weken geleden langs het kanaal
en daar zag ik er één zitten
helemaal alleen
ge moet weten dat een gemeenschapsbeest
dus wat doet zo een vogel hier alleen
ik maak me daar zorgen om
dat vliegt hier alleen
over de velden en heide
terwijl die boven de landerijen
bossen
meren
en rivieren
moet vliegen
van polen
hongarije

bulgarije

en roemenië

ik maak me daar echt zorgen over

wat zoekt zo een beest hier in godsnaam

ik stond er ver van

ongeveer 50 meter

maar als ik goed keek zo met mijn ogen

dichtgenepen

dan kon ik da beest zijn kop zien

die zag er heel moe uit

zijn ogen staan misschien altijd zo

ik ken nog zo mensen

die hun kop staat altijd hetzelfde

wat er ook gebeurt

zowat gebotoxt in hard nadenken

rimpels op het voorhoofd

wenkbrauwen omhoog

en dan nog van die types die constant in paniek

zijn

of aan de danskaramellen

bekijken alles maar zien niks

flits flits flits

of rijk volk

daar staat die mond meestal helemaal krom

nie gelijk bij mij

maar naar beneden

en die hebben dan zo een auto

waarvan de koplampen hetzelfde staan als hun
kop

moet ge es op letten

die maken die dingen naar het evenbeeld van
hun klanten

ik heb da ook, zo een kop

ziet ge mijn wangen

die zijn bol

nie dat ik zoveel lol heb in het leven

das uit zelfbescherming

als ge lacht naar mensen dan hebben ze u graag

en gaan ze minder vlug ruzie maken

of ambetante dingen zeggen tegen u

of over u

ik doe da al van toen ik klein was
en das goed
maar nie voor heel uw leven
daarom dat ik hier nu zit

2.

dr was zo ne technicus

van de coca-cola fabriek

die staat langs t kanaal

maurice

32 jaar / 1m85 / 90 kg

en die woonde vlakbij een kinderboerderij

en een festivalweide

daar ging die nooit naartoe

hij moest gewoon in zijn tuin gaan staan

cocktail in de hand

en dan had ie t voor niks

alle headliners

die woonde in een rustige wijk

tuintje

hond uitlaten enzo

maar s avonds als zijn vrouw dienst had

zelfstandig verpleegster

vertrok die naar de kinderboerderij

in zijn coca-cola bestelwagen

alleen

en aan een houten barakske

naast de vijver waar ge overdag

vissers vond

wandelaars

stond die samen met een dozijn eenden

verdwaalde egels en uit hun slaap gehaalde
kikkers
te wachten
op een jonge gast

2 maanden heeft t geduurd
in het donker wat aftasten
voelen
adem in de nek
tot op een avond die gast daar alleen stond
coca-cola was normaal altijd de eerste
het viel hem nu pas op wat een geluid
en wat een leven er was naast t barakske
ze zeggen dat eh
als één zintuig t laat afweten

dat de ander dan scherper worden

tegenover de festivalweide

aan de andere kant van de weg

lag er een grasveld omgewoeld tot akker

iedere herinnering aan het feestgedruis

mee begraven onder het zand

een zwerm witte vogels streek neer

witte puntjes tegen de donkerbruine aarde

verspreid over de hele akker

die de herinneringen uit de aarde pikten

in zijn coca-cola auto stak maurice een sigaret

op

om de gedachten wat te sussen die zijn leven
omploegden

die auto was te controleren

op school leerde hij al dat de fysica en de
zwaartekracht

belangrijker waren dan de val van Icarus

dat gevoel van beheersing was de basis van zijn
geluk

copernicus en zijn aarde rond de zon

technische als-dan constructies

appels van newton

was er niemand die alles uit zijn hoofd kon
pikken

een grote gevederde engel

die de zere plekken kon wegplukken en
meenemen

copernicus' zon draaide nu rond zijn eigen hoofd
zelfs newton moet ooit de wens hebben gehad
om al vliegend te ontsnappen aan zijn
zwaartekracht

een dag later hebben ze een bestelwagen
gevonden

naast t kanaal

coca-cola

you can't beat the feeling

ik denk dat da beest voelt

dat er veel eenzame mensen in t kanaal liggen

vandaar dat zijn kop zo triest staat
ik geloof daar nie in bij mensen
dat de vorm van uw kop bepaalt hoe dat ge zijt
ne misdadiger of een genie
ne janet of ne pedofiel
maar andersom wel
da beest heeft teveel miserie gezien
om nog een normale kop te hebben
waar komt die ook vandaan
ik ben daar ooit geweest weet ge
de balkan
met de auto heel europa door
en dan
het binnenland
kleine dorpkes

de gps liet het afweten en wij maar verder
alles overwoekerd
en telkens van die grote rode borden
met roestvlekken die zich door de verf vraten
warning
landmines
opgeblazen boerderij
en die borden
do not enter
zoef
warning
zoef
warning
takken tegen de auto
zoef

putten

stenen

warning

twijfel

angst

warning

warning

warning

STOP!

stil

alle lawaai langs de kieren en gaten van de auto
een geluidloze cocon

vóór ons

op twee meter van de auto

terwijl de stofwolken gaan liggen

een paard

met op zijn rug een reusachtige zwarte vogel

een kop als een pijlpunt en zijn poten

verankerd in de rug van da paard

we hebben daar een kwartier gestaan

oog in oog met twee beesten

in een mijnenveld

ik durfde geen gas te geven of te claxonneren

misschien verschoot die vogel zo

dat m nog harder ging knijpen in da paard

of verschoot da paard zo

dat die da veld in rende en knal

zo een beest heeft veel botten
en ik die blutsen maar uitleggen aan de
verzekering
nu ze zijn misschien wel meer gewoon
paarden, vogels en balkan

ik heb een tijdje in mijn badkamer geleefd
mijn verwarming was kapot ziet ge
daar was t warmste plekske van t huis
allez

ik begrijp ook nie hoe da kwam
da water wordt warm
pomp vollebak pompen
brander vollebak branden
maar geraakt niet tot in de radiatoren

laat staan van die vanboven

t was maar een tijdelijke situatie ze

ik heb daar niet t hele jaar zo gezeten

nee nee

tot de winter voorbij was

maar 3 maanden

t gaat soms nie zo gelijk ge t wilt eh

met chauffageketels

en t leven enzo

wanneer ik het ijsberen tussen wasmachine

en douchebak beu was

maakte ik van mijn wcpot een bureaustoel

dichtgeklapt natuurlijk

en een strijkplank was mijn werktafel

kon ik alle plooien gladstrijken

heel erg metaforisch ik eh

maar er is een verschil met metaforen gebruiken
en metaforen leven

vaak hebben mensen niet door dat ze dingen
doen

die eigenlijk een metafoor zijn voor de issues
waar ze mee zitten

die sluipen dan onbewust uw leven binnen
vermomd als

hobby

boek

job

relatie

maar eigenlijk is dat een keiharde metafoor die
zich materialiseert

en denkt ge dat het iets is wat ge zelf kiest
maar de metafoor kiest u

das een beetje zoals een vis

als ge tegen die zegt

hier een handdoek

dan kijkt die u zo aan van

qué?

die weet nie dat m nat is

ahnee

awel zo een metafoor

zweeft rond als een kleverig idee

en wanneer gij dan bijvoorbeeld
net issues hebt met dominante vrouwen
dan voelt die metafoor da
en rept zich naar uw leefwereld
en ssschhhhmap
want dat is het geluid van een kleverig idee dat
zich verplakt aan u
gaat ge u verdiepen in het werk van Frida Kahlo
en ge vindt het fantastisch want die kleuren,
die thema's, die compositie
en dat levensverhaal
maar nope
t is de metafoor
dan gaat ge muziek luisteren
van Marlène Dietrich

en

hop naar berlijn

hij heeft u te pakken

blijkt dat daar nog ander vrouwen zaten

die passen in uw kraam

ge gaat misschien zelf beginnen te zingen

maar dás een teken dat ge de metafoor de baas

zijt

ge zingt uw issue als het ware van u af

das nog een goeie manier om er vanaf te geraken

iemand anders probeert m misschien te

verzuipen in de drank

bier bijvoorbeeld

en als bier nie lukt, hup ne wijn
da beest verzuipt nog nie
allez dan maar een martini
dubbele martini
whisky-cola
ah fuck it
whisky-cola-martini
martini
whisky-whisky
tequilaaaaa tequilaaaaa
vodka whisky vodka martini
bier bier wijn wijn
vodka vodka whisky martini
vishnufkaaaaa
ah ik laat me weer es gaan

t is maar om te zeggen dat ge ver kunt gaan
en diep

das dus een manier om er vanaf te geraken

nog zo een metafoor

ge weet niet wat te doen in het leven

en gaat naar feestjes, vollebak gaan

elke dag wel een drink, café, receptie

nog maar net aangekomen en even later op weg
naar het volgende

als ge maar nie thuis moet zitten

en nadenken over wat ge eigenlijk wilt in het
leven

in wat een metafoor zijt ge dan verzeild geraakt
een heel vermoeiende

en dure

sinds ik da inzicht heb kies ik mijn metaforen
zelf

da bespaart u veel nadenken

want ge leeft uw vragen dan

de antwoorden komen vanzelf aanzetten

zonder dat ge daar nachtenlang over moet

wakker liggen

piekeren

meditatiesessies doorworstelen

tot ge een pijnlijk gat hebt

3.

kijk nu die tiep die woonde vlakbij de kathedraal

29 jaar / 1m77 / 75kg

koster

en t belangrijkste aan zen job

waren de gesprekken met de kerkgangers

overdag – vertelde die –

als bijna niemand naar de kerk gaat

komen er mensen die gewoon wat zitten

en omdat meneer pastoor er dan niet is

doet hij dan maar een klapke

hij had al mensenlevens gered

zelfmoordenaars weerhouden

gebedskaartjes van 1880 tot nu

afgestoomde postzegels in een sigarenkistje

gebedskaarsen: pater pio, damiaan,
paus johannes, heilige nicolaas...

en

een serie boeken over

amerikaanse monstertrucks

allemaal in een aparte kast

aparte fascinaties

hij woonde daar alleen

met de eikenhouten meubels van zijn

grootmoeder

en een koekoeksklok

da was net alsof met elke tik

de voorwerpen in da huis

helderder naar voren kwamen

kent ge da nog van vroeger
dat ge figuurtjes moest uitprikken
met een naald uit een kartonneke
awel
zo prikte die klok die kamer helder

in de gang onder een grote glazen stolp
zo ongeveer 1m hoog
stond een houten vermolmd mariabeeld
gedrapeerd met een soort doek van veren
het was het eerste wat ik zag toen ik het
appartement binnenkwam
na een beetje bekomen te zijn
van het plotselinge opduiken van de
monstertrucks

in een eerder profane avond
vroeg ik bij het buitengaan wat dat juist was

die veren van zo een kormoraan zijn iets heel
speciaals

de bisschop had m ooit verteld van een
indiaanse vrouw

juana maria heette ze

the lone woman of san nicolas island
een eiland aan de kust van los angeles
die na een mislukte reddingsoperatie was
achtergebleven

als laatste van haar stam
toen ze na twintig jaar gered werd
verstond niemand haar

alle andere stamleden waren gestorven
aan de ziekten van de kolonisten
8 weken na haar aankomst
in de santa barbara missie in los angeles
overleed ze
tussen de schamele bezittingen die juana maria
had meegenomen
zat er een groenachtige mantel
gemaakt van kormoraanveren
aaneengenaaid met walvispezen
de meeste van haar spullen zijn vergaan bij een
brand
maar alleen de kormoraangroene mantel
die werd kort ervoor verstuurd
naar het vaticaan

maar is nooit aangekomen

ik heb m daarna nog twee keer gezien

één keer voor zijn raam

en de tweede keer

ik haat groepen

groepen oude mensen

groepen tieners

groepen vakbondsmilitanten

die mijn weg versperren en mijn woon-werk

verkeer

groepen isis-strijders

of regeringsleiders aan tafels

voetbalsupporters

nonnen

asielzoekers

facebookgroepen

zelfhulpgroepen

schrijf-ze-vrij groepen

groepen gebedskaarsen

groepen bomen

en homo's

de tweede keer dat ik m zag zat hij op café

een etablissement waar ge nie alleen komt

om te dansen en te drinken

die kluizenaar met zijn postzegels

zijn gebedskaarsen

zijn ik-ga-met-de-bisschop-op-vakantie-en-ik-
vond-het-super-gezellig-attitude

dat is straf eh

soms doet ge zoveel moeite om niet bij een
groep te horen

dat enkel het feit dat ge daar furieus tegen vecht
al meer zegt dan dat ge al 20 jaar meedraait in
zo een bende

profilering door isolering noem ik dat

ik kon ook zeggen profielatie door isolatie

maar dat is eerder iets voor de doe-het-zelf shop

tot het moment dat er iets te krijgen valt door
te groeperen

dan worden ze groepsbeesten

die isolaten
ze willen
in deze volgorde
seks
eten
en geld
en liefst een combinatie van alle drie
en waar vindt ge da beter dan op café
dieren zijn ook zo eh
waarom denkt ge dat die beesten zich
verzamelen
stel ge zijt
laten we zeggen
een vogel
en ge wilt vliegen naar zuid-amerika

want zo zot zijn die beesten
als ge zoiets alleen moet aanpakken
dan zit ge al vlug met een to-do lijst van het
kan niet meer
uw bagage zit véér boven het maximum aantal
kilo's
flights to and from brazil
2 pieces
each not to exceed 32 kg
and a maximum dimension of 158 cm
spreid uw kleren over een groepje
en hop
we zijn vertrokken
ik noem maar wat op
maak zelf maar de link met uw eigen gedrag

als ge achter een ander vliegt zit ge in zijn
slipstream
en da vliegt vlotter
naar het schijnt
met 5 tegen elkaar slapen is warmer dan alleen
been there
de vogels met meer airmiles achter hun veren
weten de weg
en als ge een scheet laat valt t minder op wie
dat het was

anders dan mensen
zie ik da graag
dieren in groep
zo een zwerm vogels in de herfst

een zwarte wolk die pulserend door de lucht
beweegt

fantastisch toch

nu moet ge weten

dat ziet er allemaal lief uit

eensgezind

met zn allen op vakantie

maar die scheren nie voor niks als gekken door
de lucht

van links naar rechts boven onder

cirkels en diagonalen

het is een afvalrace

alleen de sterksten mogen mee vertrekken

wie de voorbereiding niet haalt valt af

want hij is fysiek te zwak

en op reis gaan met iemand die nu al moeite
heeft

daar beginnen ze in dierenland niet aan
thuisblijven en doodvriezen

sorry

nee

zelfs dat zeggen ze niet

het is gewoon een feit

ik ken weinig beesten die gewoon uit zichzelf

kiezen om dood te gaan

meestal gebeurt da in groep

zo van

ok we hebben genoeg gezwommen en zijn de

weg kwijt

we gooien ons op t strand
of
we zijn met teveel en we gooien ons gewoon
van een klif
zoals lemmingen
dat zijn eigenlijk schattige beestjes ze
die voelen
anders dan mensen
wanneer ze met teveel zijn
en om de rest en zichzelf wat meer kansen te
geven op overleven
migreren ze
das toch een schoon gebaar
da zelfmoordlustig beeld dat wij van die
beesten hebben

is te danken aan de meest kindvriendelijke
mediaman ever
walt disney

even terzijde

belle

pocahontas

assepoester

alladin

doornroosje

disney heeft een raar idee over de relatie mens-
dier

iemand die geen vrienden heeft maar elke dag
met dieren rondhangt

wordt gewoon misbegrepen

en is niet geschift
compleet normaal
meestal wonen die jaren in een bos
of aan de rand van de maatschappij
ge zou voor minder zot worden

assepoester praat met muizen
neemt elke dag een bad met vogels
belle heeft naast haar krankzinnige vader
alleen maar schapen om mee te praten
pocahontas heeft een prima tijd met wasberen
alladins beste vriend is een aap
rapunzel houdt van haar kikker
en doornroosje die zowat in het bos is
opgegroeid

praat met een hert
eekhoorns
vogels
en konijnen
maar goed
het ging over lemmingen

eerst maakt die een tekenfilmpje
waarbij de beesten zich naar beneden storten
en wat jaren later werkt een disneyteam
aan een documentaire 'white wilderness'
waar ze de beestjes wilden filmen
terwijl die van een klif afsprongen
drama gegarandeerd
alleen

ze vonden die beesten niet in de white
wilderness
en ze sprongen al evenmin van een klif
ok lemmingen migreren dus
en het kan zijn dat ze in hun migratie-manie
soms de afstand over water wat te kort
inschatten
en verdrinken
overkomt de besten
toch

dus die cameracrew laat de beestjes overvliegen
van de hudson bay in de v.s.
naar calgary, canada
die beesten helemaal gelukkig

business class en al

747

en na een tripje richting witte wildernis

stappen ze uit aan de rand van een klif

natuurlijk wilden die beesten niet springen

dat stond niet in hun contract

dus wat doet zo een kindvriendelijk

disneyteam dan

verstopt zich achter een rots en duwt de

beestjes zelf van het klif

dat lukt niet ongemerkt van de eerste keer

van de hele overgevoegen populatie

blijft er maar een hoopje over

dus ze filmen die heel dichtbij

zodat het lijkt alsof daar een massa staat te
popelen

om zich enthousiast te zelfmoorden

bleek dan achteraf dat ze de verkeerde soort
lemming kidnapten

die het zich nooit ofte nimmer

in het hoofd zou halen om naar calgary te
verpatsen

maar voor de moeite

dan wel een oscar gekregen voor beste

documentaire

echt gebeurd

ik zat niet constant in mijn badkamer

wanneer ge zo een kapotte brander hebt als
verwarming

dan begint heel uw huis naar mazout te ruiken
en is het verstandig om nu en dan eens naar
buiten te gaan
zeker in de winter

mijn huisbazin was een vrouwtje van in de 80
en woonde vlak naast mij

het huis was opgedeeld in twee
met een gemeenschappelijke tuin

haar kinderen kwamen niet vaak meer op
bezoek

ik moest haar soms oprapen wanneer ze weer
eens gevallen was

ze lag dan een paar uur buiten
totdat ik haar vond
of de buurman

in zon en vrieskou kon ik haar enkele keren per
dag zien staan aan de afrastering in de tuin
die sloot aan op een grote weide
waar schapen stonden
misschien had disney wel gelijk
dit was mijn prinses die met schapen sprak
en ik was haar prins
een beetje een plattelandsversie van belle
zou ge kunnen zeggen
ze kende die beesten bij naam
kwamen naar haar toe gelopen voor eten

en na wat heen-en-weer geschuifel
schoof ze weer naar binnen in de zetel bij het
raam

ergens in de late zomer kwam ik de oprit
binnengereden

en ik zag haar staan

haar armen vol met appels

en tegenover haar aan de draad

een redelijk roerloos schaap

omgeven door een kring van rode appels

terwijl ik naar haar toe wandelde

gooide ze een appel op dat beest

dat volstrekt niet reageerde en zeer relaxed in

het gras bleef liggen

hij wil ze nie eten

zei ze

en gooide nog een appel

ik zag de appel op de wol ploffen

eraf rollen naast de andere

ik denk dat m dood is zei ik

en dat naïeve schattige hoopje mens

keek me verbaasd aan

dan nam ze heel langzaam een appel

en legde het in mijn hand

dus ja

ik gooide ook maar

niks

teleurgesteld liet ze haar armen hangen

plof plof plof

alles op de grond

en met een nauwelijks hoorbare zucht

schuifelde ze terug naar binnen

ik heb nog een tijdje staan kijken naar da beest

moest ik haar nu gaan troosten

gaan praten over hoe vergankelijk het leven is

of haar vastpakken zonder iets te zeggen

de volgende keer dat ze gevallen was

en op haar zij op het tuinpaadje lag

zag ik weer t beeld van die appels

en da schaap

4.

fabio

27 jaar / 1m80 / 76kg

kok

woont langs de steenweg

tussen zonnecentrum en mcdonalds

tegenover de bushalte

en wanneer ge dr langs rijdt s nachts

brandt er altijd licht

het is een klein appartementje maar

volgestouwd met een oude piano

grote gouden kaders

fluwelen kussens met oosterse motiefkes

en oude boeken

altijd maar in de weer om t mooi t maken

en warm

bovenop de piano staat er een foto van een

jongen

niels kwam terug van uitgaan

maar kreeg ruzie in de auto en moest eruit

bij de bushalte heeft hij 1 uur in de kou gestaan

totdat fabio m zag

hij was net bezig nieuwe gordijnen te hangen

hij is blijven logeren die nacht

en niet meer weggegaan

2 jaar lang woonden ze samen

tussen de mcdonalds

zonnecentrum

en bushalte

niels is plots verdwenen

zonder brief

zonder ruzie

zonder afscheid

ze hebben m nooit teruggevonden

fabio gooide zich op zijn werk

en leefde alleen maar s nachts

ik ben daar nog regelmatig langs geweest

onze uurroosters kwamen goed overeen

vandaar

das nie waar eh

ik ben geen opportunist
na een tijdje begint het dan eh die vragen
wat hebben we nu
ziet ge me graag
kunnen we eens iets samen doen
hij begon me zelfs schatje te noemen
en oh ja we gingen veel dingen doen
hij zou vrijaf nemen
ook eens weggaan met mijn vrienden
goeie signalen toch
maar dr kwam niks van in huis
uiteindelijk twee maanden geen seks meer
alleen maar gebabbel en knuffels
ook leuk
t is dat ik ook maar een mens ben

en behoefte heb aan wa meer dan woorden

mensen zijn alleen maar samen uit angst

zei m

vanaf het moment dat mensen samen zijn

– een koppel dus

vanaf het moment dat mensen samen zijn

nemen ze elkaars vrijheid af

in ruil voor de angst alleen te zijn

– maar dat is toch een basisbehoefte zoals eten

en drinken

ge gaat toch nie eten uit angst om te

verhongereren

of drinken omdat ge bang hebt uit te drogen

nee ge wilt met iemand samenzijn omdat ge
daar behoefte toe hebt
das toch de basis van geluk

nee

mensen worden op de lange duur ongelukkig
bij elkaar

omdat ze dingen willen die de ander niet kan
geven

het enige wat de moeite waard is om tijd in te
steken

is werk

uw werk vraagt maar één ding
dat het gedaan wordt

ondertussen zat ik daar met een broek vol
goesting

mij te concentreren op goeie argumenten

zie mij dan als uw werk

dacht ik

het is verbazend hoe creatief ge kunt denken

als ge geil zijt

– maar waarom noemt ge me dan schatje

daar had ik m

gaan we hier een semantische discussie voeren

gij pakt mij op alles wat ik zeg

een constante aanval

ik kan u geen exclusiviteit geven

– weet ge, ik zie u graag
das alles wat ik kan zeggen

iemand die zo vastzit in zijn logica
in een wereld van schijnbare orde en zekerheid
die overhaalt ge niet met argumenten
uit een wereld van eenhoorns en troetelberen

ik denk dat mensen elkaar vinden
om maar drie redenen

bij de eerste voelt ge dat ge elkaar aanvult
ge daagt elkaar uit om grenzen te verleggen
komt in contact met andere mensen en ideeën
en ge gaat sporten

concerten zien

politieke discussies voeren

ofwel zijt ge hetzelfde

en bevestigt ge elkaar hoe ge eruit ziet

in uw mens- en wereldbeeld

het is nie voor niks dat ge van die koppels

tegenkomt

ge zult er zelf ook wel kennen

de één een sloef de ander een commandant

die zwevie evies en aardse arnolds

komt ge overal tegen

de aziaten hadden dat al lang door eh

yin en yang

en de derde is een combi van de twee
iemand die u uit uw comfortabele filosofische
zetel jaagt
en u juist apprecieert omdat ge uit een andere
stal komt
met uw ideeën en gewoonten
en uw metaforen koestert
het perfecte gerecht
zoet
zout
bitter
zuur
en umami
da woord heb ik van fabio geleerd

na da gesprek over ons
da blijkbaar een semantische discussie was
ben ik diep in de nacht naar huis gelopen als
een gek
ik ben geen sportman maar god wat heb ik
gelopen
en ik weet niet hoe het komt
maar opeens tussen mijn tranen door
en de verzuurde pijn
voel ik het
en ik zie ze naast mij lopen
boerenmensen uit de woeste velden
bossen
meren
en rivieren

van polen

hongarije

bulgarije

en roemenië

als blauwe schimmen

verbonden met zilveren draden

mijn voorouders die met mij meelopen

al hun genetisch materiaal dat zich gloeiend in

mij manifesteert

een grote schreeuw uit de diepte van al mijn

cellen

die galmt doorheen mijn lichaam

ge zijt niet alleen

ge zijt niet alleen

trekken ze me voort

ik ben geen eenling

ik ben een zwerm

en dat is zo een troostrijke gedachte

ik ben een overlever van 8 biljoen jaar evolutie

het toppunt van deze genetische lijn

mijn voorouders die hongersnood en ziekten

hebben overleefd

oorlogen en natuurrampen

ik draag al die overlevingsdrang in mij

al die kracht van die sterke individuen

al hun wijsheid, behendigheid, inzicht

creativiteit en wil

ik ben een kind van poolse migranten
vlak na de oorlog
in volle bevrijdingsroes
werden mijn ouders geboren in een Duits
vluchtelingenkamp
of iets wat daar sterk op leek
sommigen van de familie vertrokken naar
amerika
anderen treinden richting limburg
land van steenkoolmijnen en nieuwe hoop
mijn grootmoeder van moeders kant had niets
anders
dan een grote blauwe kist
van mijn pa zijn kant weet ik niks anders dan

een oma uit oekraïne

opa uit zuid-polen

als ze vragen wat mijn achternaam betekent

dan zeg ik altijd 'stoere adelaar'

oh ziet ge ze dan denken

zo een achternaam wil ik ook

beter dan vangeneugden

of de bakker

maar eigenlijk betekent het

koolmees

dat niet goed voor mijn imago als ik de

waarheid zou vertellen

ik ben nogal een verlegen kerel in gezelschap

en als ge dan ook nog eens heet als een klein
vogeltje

dat helpt niet

ik voel me ook bedreigd door al die nieuws-
berichten

de stadsmus die uitsterft

spreeuwen die zich in groep verdrinken

een overheid richt zelfs een meldpunt op

om vogelmassazelfmoord te melden

de gierenpopulatie in india

die langzaam verdwijnt door luchtvervuiling

de koolmees is daar voorlopig van gespaard

gebleven

ge zou u ongerust gaan maken

over uw familie mede-vogel-genaamden

ik denk ook aan de families

devinck

merel

despecht

vogels

arendt

enz

ok het is maar een naam

maar ik voel me toch aangesproken

mijn familie heeft nooit een goede band met

dieren gehad

blijkbaar is zoiets erfelijk

mijn grootvader is op het veld door een
boerenpaard geschopt
tegen zijn hoofd
mijn vader op de kinderboerderij
tegen zijn rechterscheen
toen hij met mijn zus het dier wilde aaien
en ik tegen mijn knie
door een pony
toen ik 11 was

ok het ligt misschien ook aan ons
ik weet ook dat ik in de tuin
mieren heb zitten opbranden met een
vergrootglas

tot ze popten en verschrompelden tot een
hoopje as

en ja

ik had misschien beter iets anders gedaan
met mijn onderdrukte woede

dan een straatkat bij zijn staart nemen

en tussen twee bomen tegen de stammen te
zwieren

totdat het beest blind was aan één oog

het was ofwel ik die zou uitgroeien tot een
gefrustreerde puber

ofwel een kat met één oog

maar het is erfelijk zei ik

mijn vader vertelde dat vlees
in de jaren vlak na de oorlog
een zeldzaam goed was
zeker voor een familie van gastarbeiders
toen mijn grootvader zijn loon uitbetaald kreeg
konden er wat extra inkopen gedaan worden
koteletten
zei mijn grootmoeder
eindelijk weer eens vlees

nu

uitbetaald krijgen stond gelijk aan zatlapperij
dus na een dag café-hangen op oostblokse wijze
was er amper geld voor brood en beleg
nu was mijn grootmoeder niet meteen

één van de meest verfijnde vrouwen
dus uit schrik om meppen te krijgen
en een maand uitgekafferd te worden
moest hij een oplossing verzinnen voor de
ontbrekende koteletten
hoe hij het voor elkaar kreeg in zijn toestand
das op zich al een film waard
dus onderweg naar huis
wankelend van zattigheid en wanhoop
kreeg hij ambras met een hond
het was een kort gevecht
mijn grootvader een beer van een vent
die bekend stond om zijn enorme handen
en het feit dat hij zichzelf had leren lezen

kneep met een ferme greep de keel van dat
beest dicht

wat gejank en gestamp en dan niks meer

hij had altijd een zakmes bij de hand

en als een ervaren boerenzoon

slachtte hij de hond

sneed daar enkele koteletten uit

zo zorgvuldig als hij kon in zijn toestand

en wikkelde ze in krantenpapier

ze zeggen iets van chinezen

maar die avond lag er wel vlees op tafel

5.

zit ik hier een hele avond verhaaltjes te
vertellen

een toevallige voorbijganger die bij iemand
thuis belandt

of langs het kanaal wandelt en daar een vogel
ziet

nee

ook das gelogen

da komt omdat ik niks meer te vertellen heb
ik sprokkel wat verhalen bij elkaar

kleine anekdotes

zelf meegemaakt of niet

en gij maakt er een geheel van

ge moet daar nie speciaal moeite voor doen

genetisch zitten we zo in elkaar

dat we alles wat we voelen

zien

horen

proeven

denken

in een logisch verhaal gieten

en voor de gaten in da verhaal

verzinnen we god of iets anders

dat alles oplost

en dat is tof eh

verhalen vertellen over het leven

maar meestal over het leven van anderen

ik geloof veel van wat ik hoor en zie

een naïeve kloot

maar ne goeie mens

al zeg ik het zelf

het is dat op een zeker moment al die

megalomane beelden

mij de strot uitkomen

religie

één of ander economisch systeem

reclame

ideologieën

relatievormen

koffiebereidingen

nog meer koffiebereidingen

en films films films

vol met beelden beelden beelden

met een soundtrack

klets boem

wie al dat geweld niet aankan

steekt op maat gemaakte earplugs in zijn kop

liefst geluidsdempend

en kiest een playlist om effe uit te loggen

hoeven we zelf niet na te denken

let's face the music and dance

geen wonder dat ne mens van al dieje shit

verlost wil zijn

en zijn navel uitpluist in het hier en nu

en oh god ik heb met een stalen borstel

in mezelf zitten vegen

maar ik geraak daar nie los van

mijn kop is een narratieve gevangenis
die stem
die negatieve stem
die in flarden van zinnen spreekt
en heel mijn bestaan aan elkaar babbelt
die zalft en zeikt
mij manisch maakt
en mij in één scheermesbeweging
in plakjes snijdt
microscopisch
paralysis door analysis
ik denk dan
ik
...

6.

en dan is er die jongen
van wie ik de verhalen heb verbannen
doorheen alles wat ik vertel
sluipt zijn aanwezigheid
hoor ik zijn ademhaling
ik zie hoe ik met al mijn verhalen
mezelf iets wijsmaak
en als een gladde verkoper
om de pot heen draai

hij kwam uit een dorp uit het zuiden van
hongarije
dorp is misschien een groot woord
een zwart gat waarin alles tegen lichtsnelheid
in verdween

dromen

ideeën

toekomstplannen

liefde

en wat er aan het zwarte gat ontstnapte

was de ellende die als een halo

scheen over de hele streek

aan de marge bewoog het vechtende

waggelende

schreeuwende

dronken volk

dat elke avond de straat deed opleven

als een spastische hond

het was kermis en we hadden na onze eerste
date teveel gedronken
net toen we wilden kussen
liep hij weg en kotste naar de vuilnisbak
heerlijk romantisch
nu als ge zoiets al meemaakt in het begin
dan is de toon gezet
en is de marge om dingen van elkaar te
verdragen
al meteen een pak breder

ik hield echt van die kerel
een half jaar in budapest om de studies af te
ronden
was geen probleem

skypen dat het u lief is
om de anderhalve maand zagen we elkaar
hij naar hier
ik naar daar
uiteindelijk is hij naar hier gekomen
maar brussel limburg
bleek lastiger dan limburg budapest
das gelijk magneten denk ik
hoe dichter ge die bij elkaar legt
hoe sterker de spanning wordt
tussen die twee

ik denk

nee ik voel

ik dacht te voelen

...

er is zo een liedje van regina spektor

two birds on a wire

one tries to fly away

and the other

watches him close

from that wire

he says he wants to as well

but he is a liar

in de zoo van antwerpen

hebben we elkaar voor het laatst gesproken

hij hield van lelijke beesten

de kneusjes van de dierenwereld
ik had niks in de gaten op dat moment
maar achteraf al zoveel gevoeld
waarvan ik gewoon niet wou weten

hoe harder ge over iets zwijgt
hoe verder ge iets in uw hart wegsteekt
des te meer vervormt het de bril
waarmee ge naar de wereld kijkt
ze komt niet naar voor als een helder idee
een inzicht
of een duidelijk geformuleerde zin
maar vormt net de kracht erachter
die uw gedachten doet malen
en de molenstenen van uw geest doet draaien

futiele, onzinnige en waardeloze woorden
komen zonder enige aanleiding
door uw hoofd spoken

het is alsof een schijnpersoon
tussen u en de werkelijkheid schuift
een demon die zich niet zichtbaar maakt
maar als een vlies zich langzaam
over uw mensbeeld uitvouwt
de wereld vervormt
tot een 78-toeren grammofoonplaat
waar ge ongemerkt aan gewoon geraakt

ondertussen krijgt iedereen de schuld
van wat er met u misgaat

al uw stemmingswisselingen

uw irritaties

uw zelfmedelijden

uw zelfmedelijden

uw zelf mede lijden

maar het is uw verantwoordelijkheid

uw eigen bange keuze

om dat ver weg te steken

verdomme

heb t es over uzelf kerel

merkt ge hoe ik ben gestopt met over mezelf te

praten

en alles weer algemeen maak

alsof het buiten mij gebeurt

want oh nee
ik ben een lieve vrolijke jongen
met bolle wangen
en een mond die omhoog krult
fuck

het is mijn verantwoordelijkheid
mijn eigen bange keuze
om hem daar te steken
ver weg
in mijn vergeten sterrenstelsel van zwarte gaten

in heel da bos van verhalen dat de wereld is
heel die metropool van schijn
dat doolhof van wegwijzers van waarheden

die vaak voor dezelfde bestemming
een tegengestelde richting aanwijzen
moet ge onthouden
ge kunt niet verdwalen want de wereld is rond
ge kunt niet ontsnappen want de wereld is rond

het was niet ik die langs het kanaal liep
maar een vriendin uit slovakije
ze woonde hier sinds haar huwelijk met een
belgische man
maar zijn dan uit elkaar gegaan
wanneer ze dan op een herfstdag gaat joggen
langs het kanaal
zoals ze al twee jaar doet
vouwt haar wereld samen tot een vogel

ze stopt

hijgen van de inspanning

ze blaast wolken damp over het kanaal

en kijkt

en opeens wordt het haar teveel

een metafoor kleeft zich stevig vast

haar maag trekt samen en een kramp werkt

zich een weg naar haar keel

hortend

in diepe snikken

staat dat roodgemutste meisje in een wolk van

adem

een vogel te zijn

aan de rand van het kanaal

alletwee ontheemd van land en groep

alletwee in de koude

in mezelf

heb ik da beest kapotgemaakt

waarom zit ge hier

wa moet ge van mij hebben?

ik heb al genoeg aan mijne kop

ga terug naar uw velden

het is niet mijn schuld he

dat beest is zelf hiernaartoe gevlogen

dat is niet mijn verantwoordelijkheid

en wanneer ze uw hart met een mes

opensnijden

zodat het bloed eruit gutst

dan hebt ge toch het recht om iemand pijn
te doen

dat recht hebt ge toch

hier sta ik dan

1m85 / 84 kg / 36

Deze tekst is één van de drie gekozen teksten van Verse Tekst 2016, de open inzendronde van het (nog) ongespeelde stuk. Verse Tekst wordt sinds 2005 georganiseerd door Platform Theaterauteurs, een van de schrijfororganisaties waaruit De Nieuwe Toneelbibliotheek is voortgekomen

www.versetekst.nl

Daniel Sikora (1979, Hasselt) studeerde in 2008 af aan de Toneelacademie Maastricht en is werkzaam als theatermaker, docent, muzikant en performer. In het kader van twee onderzoeksbeurzen van de provincie Limburg verdiepte hij zich in de rol van het publiek als performer en de relatie tussen audio en geheugen. Hij is mede-oprichter van tg De Eenzamen